

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8P/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321202535
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lýdia Stehurová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2021:5321202535.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Lýdiou Stehurovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa Q. H., R.. XX.X.XXXX, T. D.T. XXX XX I. XXX, T..Č.. F. R. I. N. Ž., zastúpené v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov: matky K. J., R.. XX.X.XXXX, T. D. XXX XX I. XXX, T..Č.. D. XXX XX I. XXX a otca K. H., R.. XX.XX.XXXX, T. D. XXX XX I. XXX, T..Č.. D. XXX XX I. XXX, na návrh navrhovateľa Ú. N., I. C. O. W. Č., V. I. V. A. O. I. J.W., K. R. XXXX, XXX XX Č., na vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa, zbavenie rodičovských práv a povinností a ustanovenie poručníka takto

rozhodol:

- I. Maloleté dieťa Q. H., R.. XX.X.XXXX je osvojiteľné.
- II. Rodičov maloletého dieťaťa - matku K. J., R.. XX.X.XXXX a otca K. H., R.. XX.XX.XXXX zbavuje rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu Q. H., R.. XX.X.XXXX.
- III. Maloletému dieťaťu Q. H., R.. XX.X.XXX ustanovuje za poručníka V. I., ktorý bude dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje, zastupovať ho a spravovať jeho majetok v bežných veciach.
- IV. Rozhodnutie poručníka o podstatnej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa p o d l i e h a s c h v á l e n i u súdom.
- V. Poručník je p o v i n n ý raz ročne, do 31. decembra toho-ktorého roka, podať súdu správu o nakladaní s majetok maloletého dieťaťa a 2-krát ročne, do 30.6. a do 31.12. toho-ktorého roka, správu o zdravotnom stave maloletého dieťaťa a jeho vzdelávacích a iných osobných potrebách.
- VI. Žiadny z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Ú. N.Á., I. C. O. W. Č., ustanovený v uvedenom konaní zároveň za kolízneho opatrovníka maloletému dieťaťu, podal dňa 23.9.2021 návrh na vyslovenie osvojiteľnosti maloletej Q. H., R.. XX.X.XXXX, na pozbavenie rodičovských práv a povinností jej biologických rodičov a na ustanovenie poručníka. V návrhu uviedol, že rodičia maloletej sa vyjadrili, že si uvedomili, že nie sú schopní starať sa riadne o svoje dieťa. Obaja dali zápisnične súhlas na jeho osvojenie anonymným osvojiteľom. Ich rozhodnutie je dobrovoľné a slobodné. Chcú, aby ich dieťa vyrastalo v dobrej rodine a malo všetko, čo potrebuje pre svoj zdravý vývin. Maloleté dieťa je zo šiesteho pôrodu matky. Po prepustení z nemocnice sa matka nevrátila bývať k otcovi maloletého dieťaťa, ale do domu priateľa svojej dcéry. Uvedomila si, že novorodenca nemôže do týchto podmienok zobrať. Následne spolu s podaním doručeným súdu

dňa 27.9.2021 doručil navrhovateľ i súhlas s ustanovením a vykonávaním funkcie poručníka udelený písomne V. I. dňa 24.9.2021 pre maloletú Q. H., R.. XX.X.XXXX.

2. Rodičia maloletého dieťaťa, ktorým bol návrh doručený do vlastných rúk dňa 5.10.2021, sa k návrhu písomne nevyjadrili, na pojednávanie sa nedostavili.

3. Súd v danom prípade vykonal dokazovanie oboznámením obsahu spisového materiálu, najmä kópiou rodného listu maloletého dieťaťa č. I. 3, vyhlásením - súhlasom na osvojenie dieťaťa č. I. 5 a 6, súhlasom V. I. č. I. 13 a uznesením vydaným vo veci 4P/29/2021 zo dňa 7.10.2021 č. I. 28. Na základe vykonaného dokazovania, v spojení so skutkovými tvrdeniami navrhovateľa, zistil nasledovný skutkový stav a vyvodil nasledovné právne závery:

4. Z kópie rodného listu maloletého dieťaťa Q. H., R.. XX.X.XXXX čl. 3 vyplýva, že jej matkou je K. J., R.. XX.X.XXXX a otcom K. H., R.. XX.XX.XXXX.

5. Z vyhlásenia - súhlasu na osvojenie dieťaťa č. I. 5 a 6 spisu vyplýva, že obaja biologickí rodičia vyhlásili slobodne, že súhlasia s osvojením svojej maloletej dcéry Q. H.. Vyhlásenie matka učinila dňa 20.9.2021 a otec dňa 21.9.2021.

6. Z úradného záznamu zo dňa 20.9.2021, spísaného na Ú. N., I. C. O. W. Č., vyplýva, že maloletá Q. sa narodila v 33. týždni tehotenstva. Matka dieťa porodila v Ž.X. R.. Bola prepustená dňa 3.9.2021, pričom dieťa bolo ponechané na novorodeneckom oddelení v inkubátore. Matka žila s otcom dieťaťa a odmieta sa vrátiť k nemu do spoločnej domácnosti z dôvodu jeho agresivity, požívania alkoholických nápojov a nezájmu o rodinu z jeho strany. Matka nemá tohto času žiaden príjem, otec jej neprispieva žiadnymi financiami, nájomná zmluva na byt, v ktorom doposiaľ bývali, končí k 31.12.2021. Vyjadrila súhlas s adopciou dieťaťa, nakoľko nie je schopnou vychovať a živiť ho. Chce mu dopriať lepšiu budúcnosť.

7. Z uznesenia Okresného súdu Čadca č. konania 4P/29/2021-11 zo dňa 7.10.2021 mal súd zistené, že F. R. I. N. Ž., v ktorej sa maloleté dieťa narodilo, bola uložená povinnosť odovzdať ho ihneď do starostlivosti zariadenia - P. N. A. O. W. D.. Uznesenie nadobudlo vykonateľnosť dňa 7.10.2021.

8. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, ktoré vykonal v neprítomnosti rodičov maloletého dieťaťa, ktorým bolo predvolanie na termín pojednávania doručené fikciou, nakoľko si zásielku v odbernej lehote neprevzali. Svoju neprítomnosť neospravedlnili, nepožiadali o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu, súd preto vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti. Rovnako i v neprítomnosti navrhovaného poručníka, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil a vyjadril súhlas s prejednaním veci v jeho neprítomnosti, ako aj s návrhom vo veci samej. V tomto smere súd poukazuje na jeho písomný súhlas na vykonávanie funkcie poručníka, ktorý udelil dňa 24.9.2021 na čl. 13 spisu.

9. Podľa § 135 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) konaniami vo veciach osvojenia sú konanie o a) osvojiteľnosti, b) osvojenie a c) zverení maloletého do predosvojiteľskej starostlivosti.

Podľa § 138 ods. 1 CMP účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

Podľa § 138 ods. 4 CMP rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi ani vtedy, ak dali súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

Podľa § 139 CMP súd v konaní môže vyslychnúť toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

Podľa § 102 ods. 4 Zákona o rodine (ďalej len ZR) o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

Podľa § 102 ods. 1 písm. d) ZR na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 142 CMP súd na návrh rozsudok o osvojiteľnosti zruší, ak dôjde k zmene pomerov. Návrh možno podať len do času, kým nie je dieťa odovzdané na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

Podľa § 38 ods. 4 ZR ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

Podľa § 39 ods. 2 ZR ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

Podľa § 39 ods. 4 ZR vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

Podľa § 56 ods. 1 a 3 ZR ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. (3) Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

Podľa § 57 ods. 3 ZR ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu.

Podľa § 58 ods. 1 až 5 ZR v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis. 9)(2) Správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách. (3) Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu. (4) Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí. (5) Za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody. (6) Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva. (7) Medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

Podľa § 25 ods. 2 zákona č. 305/2008 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele ak je dieťa umiestnené v zariadení, obec spolupracuje pri výkone funkcie poručníka dieťaťa s týmto zariadením.

10. V danom prípade bolo predmetom konania vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa Q. H. a zbavenie rodičovských práv a povinností jej rodičov a z tohto dôvodu i súčasné ustanovenie poručníka. V konaní o vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa v danom prípade rodičia maloletého dieťaťa neboli účastníkmi konania s poukazom na to, že udelili súhlas (vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom, ktorý nebol ku dňu rozhodovania odvolaný) s osvojením maloletého dieťaťa. V tejto časti preto súd dokazovanie ich výsluchom nevykonával. Vo vzťahu k časti predmetu konania, ktorým bolo zbavenie rodičovských práv a povinností, boli rodičia maloletej Q. účastníkmi konania. K návrhu sa však písomne nevyjadřili, na pojednávanie sa nedostavili, boli nečinní. Súd v záujme hospodárnosti a efektívnosti

konania v tejto časti vychádzal predovšetkým z vyjadrení navrhovateľa i z rozhodnutia súdu vydaného vo veci 4P/29/2021, z ktorých ustálil, že rodičia maloletého dieťaťa sa o dieťa vôbec nezaujímajú, a to minimálne od okamihu udelenia ich súhlasu s jeho osvojením. Nezáujem oboch rodičov o akúkoľvek starostlivosť o maloleté dieťa znásobila aj ich neúčast' na nariadenom pojednávaní. Súd dospel k záveru, že rodičia maloletej neprejavujú o ňu dlhodobo, minimálne od udelenia súhlasu s osvojením, žiaden záujem, pričom je možné konštatovať, že zrejme by k žiadnej zmene nedošlo aj s poukazom na to, že matka maloletej opustila dieťa už v nemocnici, z čoho možno usúdiť jej nezodpovedný prístup ako matky. Maloletá Q. je umiestnená v súčasnosti v zariadení - P. N. A. O. W. D., pričom jej rodičia sa s ňou nekontaktujú, nenavštevujú ju, z čoho možno vyvodiť, že závažným spôsobom zanedbávajú výkon rodičovských práv a povinností, a to absolútnym nezáujmom o dieťa, o jeho výchovu, výživu.

11. Z vykonaného dokazovania súd nezistil žiadne okolnosti na strane dieťaťa, ktoré by vylučovali splnenie účelu osvojenia. Nebolo tvrdené a preukázané, že by jeho zdravotný stav a psychosomatický vývin nebol primeraný jeho veku. Súd je toho názoru, že maloletá Q. spĺňa podmienky právnej voľnosti pre nezáujem zo strany jej biologických rodičov. Túto skutočnosť potvrdzuje napokon aj vyslovenie ich súhlasu s osvojením. Z uvedených dôvodov súd návrhu v časti vyslovenia osvojiteľnosti vyhovel. V súvislosti s vyslovením osvojiteľnosti maloletej Q. zároveň pozbavil rodičov ich rodičovských práv a povinností, pretože vykonaným dokazovaním považoval za preukázané, že závažným spôsobom výkon svojich rodičovských práv a povinností dlhodobo zanedbávajú. De facto už od samotného narodenia dieťaťa a následne i udelenia súhlasu s jeho osvojením. Súd poukazuje v tomto smere aj na rozhodnutia R21/1990 a R41/1976, podľa ktorých sa za závažné zanedbávanie výkonu rodičovských práv považuje absolútny nezáujem o maloleté dieťa, najmä o jeho výchovu a výživu, dlhodobé neplnenie si rodičovských práv a povinností, neposkytnutie základných životných potrieb dieťaťa, opustenie dieťaťa a pod. Keďže rodičov dieťaťa pozbavil ich rodičovských práv a povinností, súčasne ustanovil maloletému dieťaťu poručníka. Súd nemal zistenú a navrhovateľom oznámenú žiadnu blízku osobu, ktorá by mohla vykonávať túto funkciu v záujme maloletej Q., na jeho návrh preto ustanovil za poručníka V. I., ktorá s touto funkciou súhlasila. Práva a povinnosti poručníkovi vyplývajú priamo zo zákona (§ 58 Zákona o rodine). Keďže v danom prípade bolo maloleté dieťa na základe uznesenia vydaného vo veci 4P/29/2021 odovzdané do zariadenia - P. N. A. O. W. C. D., poručník ustanovený v tomto konaní bude dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktoré sa dieťaťu v tomto zariadení poskytuje. Poručník teda nebude vykonávať starostlivosť o dieťa osobne. Vo zvyšku mu však jeho povinnosti vyplývajúce priamo zo zákona zostávajú zachované. Keďže súd nemal ku dňu rozhodovania súdu zistené, že by maloletá Q. vlastnila nejaký majetok, ktorý by bolo potrebné spravovať, vo výroku svojho rozhodnutia rozsah majetku, vrátane spôsobu nakladania s ním, v zmysle § 58 ods. 1 Zákona o rodine nevymedzoval.

12. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Civilný mimosporový poriadok v časti upravujúcej konanie o osvojiteľnosti inak neustanovuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd v Čadci.

Právo podať odvolanie nemá ten účastník konania, ktorý sa tohto práva po vyhlásení rozsudku výslovne vzdá.

Navrhovateľ - kolízny opatrovník nie je oprávnený podať proti rozsudku odvolanie, pretože sa po jeho vyhlásení na pojednávaní tohto práva výslovne vzdal.

Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolaie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 125 ods. 3 CSP podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.